

Integriteit: spannender dan security

Security Congres

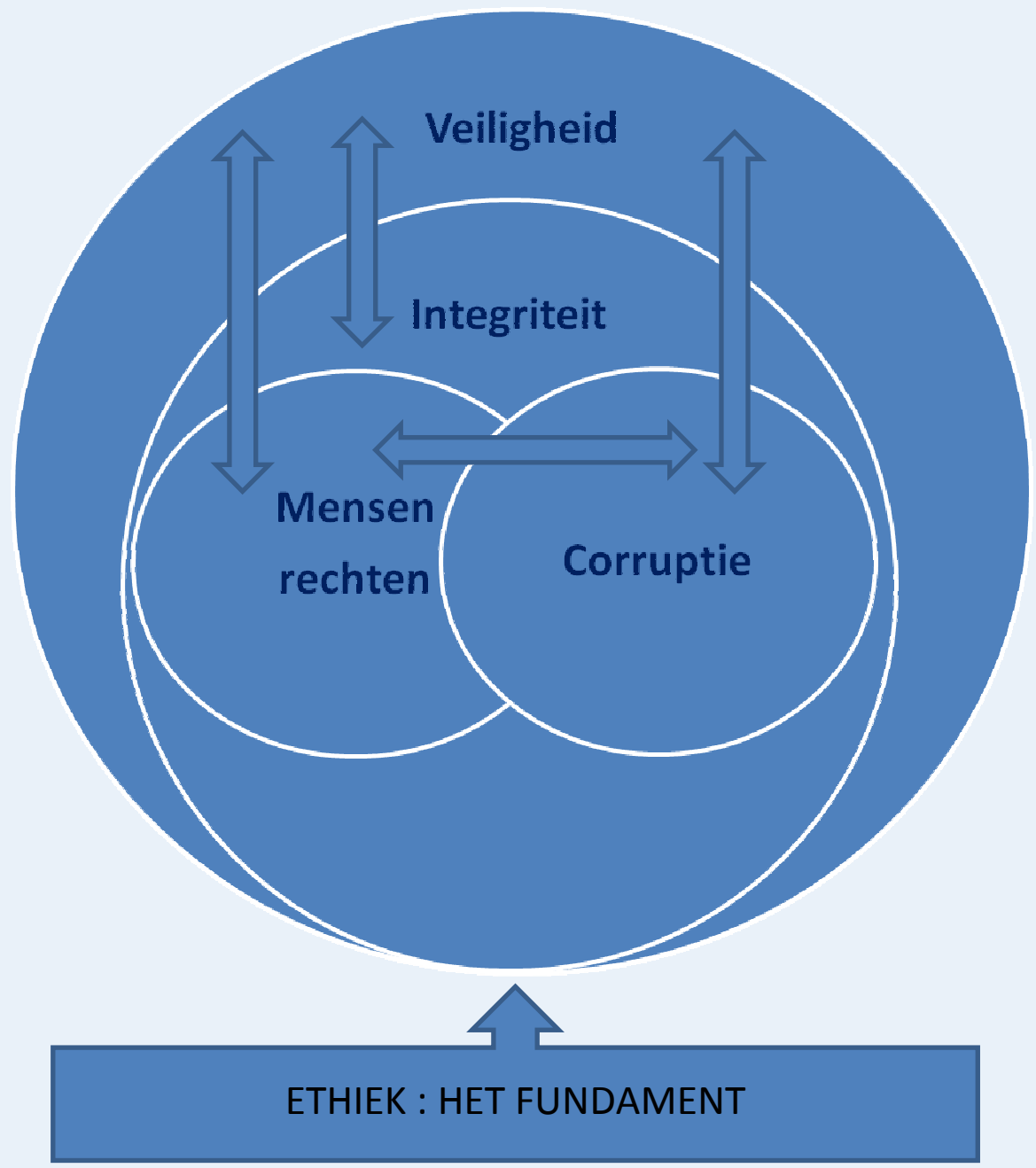
Jaap ten Wolde
13 oktober 2010

Over de inleider

- KPMG 33 jaar. Oprichter van KPMG Forensic
- Oprichter en directeur van BING (Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten)
- Oprichter Instituut Financieel Onderzoek (IFO)
- Mede oprichter van TRIFORENSIC (IFO, Fox-IT, Interseco)

Programma

- **Relatie integriteit en security**
- “Je bent integer of je bent het niet.”
- “Vrouwen zijn meer integer dan mannen.”
- De kern van integriteit

ETHIEK : HET FUNDAMENT

Relatie: integriteit - security

- Integriteit bevordert een security-cultuur
 - Daardoor besef van belang van security
 - Bevordert compliance
 - Relatie security en veilige werkomgeving
- Gebrek aan integriteit stimuleert security incidenten
- Gebrek aan integriteit stimuleert non compliance
- Security officer: vaak adviseur bij integriteit-issues

Programma

- Relatie integriteit en security
- **“Je bent integer of je bent het niet.”**
- “Vrouwen zijn meer integer dan mannen.”
- De kern van integriteit

Citaat Ien Dales

Bekend citaat van voormalige Minister van Binnenlandse Zaken mevrouw Ien Dales:

“Je bent integer of je bent het niet; een beetje integer kan je niet zijn. Je kan ook niet een beetje zwanger zijn”.

Waar of niet waar?

A = Waar

B = Niet waar

Grijstinten van integriteit

- Wanneer worden relatiegeschenken steekpenningen?
- Wanneer wordt informeren lekken?
- Een leugentje om bestwil?
- Wanneer wordt zwijgen liegen?
- Wanneer wordt intiem intimidatie?
- Wanneer wordt vriendelijk vriendjespolitiek?

Gedrag op de werkvloer

	<i>geregeld tot vaak</i>
Ten onrechte ziekmelden	20%
Roekeloos gebruik bedrijfsmiddelen	15%
Pesterijen op werkplek	9%
Onjuiste besteding/aanwending van Budgetten	8%
	8%
Diefstal van bedrijfsmiddelen/verduistering	7%
Regelen van privé-kortingen bij leveranciers	7%
Aannemen van geschenken boven 35 euro	6%
Discriminatie naar ras	6%
Schadelijke nevenactiviteiten	5%
Incorrect omgaan met onkostendeclaraties	4%
Handtastelijkheden	3%
Onjuiste behandeling van ontvangen gelden	2%
Seksuele intimidatie	2%
Niet uitvoeren van taken in ruil voor gunsten	1%
Misbruik voorkennis	1%
Drugsgebruik tijdens werktijd	1%

Oorzaken van schendingen

- De mens is slecht
 - Meer verdienen
 - Minder uitgeven
 - Pesten is leuk

- De mens wil mooi gevonden worden
 - Niet transparant
 - Mooier maken dan het al is

- De mens wil praktisch zijn

- De mens is onwetend

Enkele factoren

- Het wordt bijna altijd gezien wat je doet
- Mensen anticiperen
voordeel > pakkans x sanctie
- Mensen verzinnen eerst een excuus en gaan dan in de fout
 - Ik heb het niet geweten
 - Mijn baas doet het ook
 - Iedereen doet het
 - Ik kan de zaken/petten scheiden

Integer of niet

Probleem: wat is integer

- Gevoeligheid om integriteit-issues aan te voelen kan ontwikkeld worden.
- Vermogen om dilemma's op te lossen kan ontwikkeld worden.
- Advies bij – potentiële – kwestie kan ellende vermijden.

Conclusie: stelling is onjuist

Programma

- Relatie integriteit en security
- “Je bent integer of je bent het niet.”
- **“Vrouwen zijn meer integer dan mannen.”**
- De kern van integriteit

Vrouwen meer integer

- Gevoeliger voor integriteitkwesties dan mannen
- Geld en status telt minder
- Afspraak is afspraak/consequent
- Bereid om op de blaren te zitten
- Mannen: meer koopman dan dominee

Programma

- Relatie integriteit en security
- “Je bent integer of je bent het niet.”
- “Vrouwen zijn meer integer dan mannen.”
- **De kern van integriteit**

Aanspreken van collega's is niet eenvoudig

Mijn collega omgeeft zich regelmatig met een sterke geur van transpiratie. Deze collega draagt vaak op verschillende dagen dezelfde kleding. Wat doe ik?

A = Ik bespreek een en ander met die collega.

B = Ik kaart het probleem aan bij mijn leidinggevende.

C = Ik laat het probleem rusten.

Aanspreken van je baas is niet eenvoudig

Je baas rijdt bij het verlaten van de parkeerplaats een behoorlijke deuk in een andere auto.

Hij blijft even stilstaan, en rijdt vervolgens de parkeerplaats af.
Wat doet u?

A = U stopt een briefje onder de ruit van de auto dat u getuige bent geweest en over informatie beschikt.

B = U spreekt uw baas daar op aan.

C = U doet niets.

D = U meldt dit bij de vertrouwenspersoon.

E = U meldt het kenteken van de daderauto anoniem bij de politie.

En over wat 'integer' is kunnen de meningen verdeeld zijn

Een vrouwelijke collega heeft een zeer laag uitgesneden blouse van voren. Als zij zich bukt staart een mannelijke collega daar duidelijk en lang en met ongeloof en met plezier naar.

A = Beide collega's vertonen ongewenst gedrag.

B = Niks aan de hand, moet kunnen.

C = De dame is fout; gedrag van de heer is logisch.

D = De heer is fout; de dame is modern gekleed.

Privé en werk

Als medewerker heb ik tijdens mijn werk recht op koffie met melk en suiker. Ik drink de koffie zwart. Is het integer om de 'verzamelde' suiker en koffiemelk mee te nemen voor de camping?

A = Ja

B = Nee

Kern van integriteit

- Bijna elk incident begint klein
 - Zorg voor kaders/structuur (codes, meldpunt, screening, etc. etc.)
 - Voorbeeldig voorbeeldgedrag van leiding

 - Zorg voor aanspreekcultuur
 - Door leidinggevendenden
 - Door collega's
- ... en een potentieel probleem wordt of niet geboren of in de kiem gesmoord

Bijzondere onderzoeken

- Onderzoek naar seksuele intimidatie
- Onderzoek in een conflictsituatie
- Onderzoek naar een hooggeplaatste
- Onderzoek in een politieke omgeving

Vragen?

Van Boetzelaerlaan 34 3828 NS Amersfoort T 033 247 43 00 F 033 247 43 01
www.bureauintegriteit.nl info@bureauintegriteit.nl